

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v exekučnej veci oprávneného: **A., Ing. arch. J.D.**, G.X., B., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. M. K., advokátom Advokátskej kancelárie K. so sídlom v B., G.X., proti povinnému: **Z. K.**, L.X.,B., prechodne v I., P.X., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. A. B., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v B., M.X., **o vymoženie 699 500,- Sk s príslušenstvom**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 3 Er 766/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 20. júna 2006 č.k. 3 Er 766/2005, EX 1249/2005-49, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a .**

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I (ďalej iba „exekučný súd“) vydal 14. decembra 2005 pod sp.zn. 3 Er 766/2005 poverenie číslo 5101 019691* pre súdnu exekútorku Mgr. M. Z. na vykonanie exekúcie proti povinnému Z. K. – S.S., R. A., L.X.B. na základe vykonateľného platobného rozkazu Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 1999 č.k. 60 Cb 68/99-31, v spojení s opravným uznesením z 9. decembra 2002 č.k. 60 Cb 68/99-59, ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému pohľadávku 699 500,- Sk a náhradu trov konania 27 980,- Sk.

Proti exekúcii povinný vzniesol námietky. Uviedol v nich, že platobný rozkaz, na základe ktorého sa exekúcia vykonáva, nie je správny, pretože z titulu predmetnej pohľadávky zaplatil oprávnenému ešte v roku 1992 v troch splátkach celkom 401 300,- Sk a vo zvyšku pohľadávky uplatnil voči oprávnenému „finančné sankcie“. Vymáhaný nárok teda „zanikol ešte pred jeho vznikom v roku 1992“. Platobný rozkaz, exekúcia ktorého sa teraz vykonáva, nebol mu ani riadne doručený a na Krajskom súde v Bratislava podal návrh na obnovu konania sp.zn. 60 Cb 68/99.

Exekučný súd uznesením z 20. júna 2006 č.k. 3 Er 766/2005, EX 1249/2005-49 zamietol námietky povinného „proti upovedomeniu o začatí exekúcie“ a uložil mu povinnosť zaplatiť na účet súdu 41 970,- Sk z titulu súdneho poplatku. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by podľa § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej iba „Exekučný poriadok“) mohli spôsobiť zánik vymáhaného nároku alebo brániť jeho vymáhateľnosti a že nie sú tu ani iné dôvody, pre ktoré by bola exekúcia neprípustná. Podľa exekučného súdu povinný nepreukázal, že ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie vymáhanú pohľadávku oprávnenému zaplatil. Nezodpovedá obsahu spisu Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 60 Cb 68/99 ani jeho tvrdenie, že exekučný titul nenadobudol právoplatnosť a že bol podaný návrh na obnovu konania.

Uznesenie exekučného súdu, na podnet povinného, napadol generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej iba „dovolateľ“) mimoriadnym dovolaním. Navrhol napadnuté rozhodnutie súdu zrušiť a vec vrátiť exekučnému súdu na ďalšie konanie. Navrhol tiež, aby dovolací súd podľa § 243 O.s.p. odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že mimoriadne dovolanie podáva za podmienok uvedených § 243e O.s.p. z dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa dovolateľa exekučný súd mal v danej veci na zistenie opodstatnenosti námietok povinného vykonať dokazovanie a na prejednanie jeho námietok nariadiť „verejnú“ pojednávanie. Argumentoval tým, že exekučné konanie má v časti, v ktorej sa riešia medzi oprávneným a povinným sporné otázky a prípustnosti exekúcie, povahu sporového konania; konanie o námietkach povinného je vlastne „sporom o začatie exekúcie“. O námietkach povinného proti exekúcii súd rozhodne spravidla bez nariadenia pojednávania. Ak však povinný v námietkach navrhuje vykonanie dôkazov a uvádza skutkové tvrdenia, „ktoré majú byť podkladom pre rozhodnutie“, exekučný

súd je povinný vykonať dôkazy na pojednávaní (§ 122 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 254 ods. 1 O.s.p.). Povinný v námietkach proti exekúcii, tak ako v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu exekučného titulu, uviedol, že oprávnenému, na základe doručených faktúr, uhradil v roku 1992 postupne 401 300,- Sk. Zaplatenie tejto sumy preukázal v základnom konaní „dokladmi o zaplatení“, kópie ktorých sú založené aj v exekučnom spise. Podľa dovolateľa tak „nastali okolnosti, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku v jeho väčšej časti ešte pred vznikom exekučného titulu a pretrvávali aj po jeho vydaní.“ Exekučný súd zamietol námietky proti exekúcii majúc za to, že povinný nepreukázal zaplatenie pohľadávky. V odôvodnení svojho rozhodnutia ale exekučný súd neuviedol „iné dôkazné skutočnosti“ a na zistenie, či povinný skutočne zaplatil časť pohľadávky, pojednávanie nenariadil a ani inak neskúmal pravdivosť tvrdenia povinného o splnení časti dlhu.

Oprávnený navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

I v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky (štvrtá hlava štvrtej časti O.s.p.), tak ako v konaní o dovolaní účastníka (tretia hlava štvrtej časti O.s.p.) je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligatórne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolateľ odôvodňuje svoj mimoriadny opravný prostriedok iba tým, že v konaní exekučného súdu o námietkach povinného došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcej v tom, že exekučný súd na prejednanie námietok nenariadil pojednávanie, na ktorom by vykonal dôkaz na preukázanie obrany povinného, že časť pohľadávky oprávneného zaplatil ešte v roku 1992.

Podľa dovolacieho súdu v konaní exekučného súdu nedošlo k vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle predmetného ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 50 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, v znení v čase rozhodovania exekučného súdu, povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť. Námietky proti exekúcii je exekútor povinný doručiť súdu najneskôr do piatich dní od ich doručenia účastníkom. O námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia.

Námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom povinného; sú jeho procesnou obranou proti neprípustnej exekúcii. Ich účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone.

O námietkach proti exekúcii súd rozhoduje spravidla bez pojednávania. Pojednávanie nariadi vtedy, ak rozhodnutie o námietkach závisí od skutkových okolností, ktoré sa musia zisťovať procesným dokazovaním.

I v exekučnom konaní musí byť rešpektovaný zánik práva, pretože nútené vymáhanie už neexistujúceho práva je v rozpore so zásadami istoty a stability v súkromnoprávných vzťahoch a zákazu zneužitia subjektívnych práv. Exekučný súd ale nemôže rešpektovať každý zánik práva. Z podstaty exekučného konania vyplýva, že existencia práva a tomu zodpovedajúcej povinnosti musí byť najprv určená rozhodnutím príslušného štátu orgánu alebo iným zákonom stanoveným spôsobom. Z toho dôvodu je nutné, aby všetko, čo je

potrebné pre určenie práva, bolo vykonané v konaní o veci samej (v tzv. základnom konaní). V konaní o vymoženie takto určeného práva (v exekučnom konaní) je potom možné prihliadnuť už iba na to, čo sa udialo po vydaní exekučného titulu. Okolnosti majúce za následok zánik práva, ktoré nastali pred vydaním titulu, zákon umožňuje uplatniť len v konaní vo veci samej (v tzv. základnom konaní) a spôsobom na to určeným. Ich relevancia sa dovŕšuje vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stáva podkladom pre exekúciu (porovnaj napr. R 47/1970).

I vyššie citovaný § 50 ods. 1 Exekučného poriadku kategoricky ustanovuje, že povinný môže vzniesť proti exekúcii námietky vtedy, ak *po vzniku* exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jej vymáhateľnosti.

Exekučným titulom v danej veci bol vykonateľný platobný rozkaz Krajského súdu v Bratislave z 27. augusta 1999 č.k. 60 Cb 68/99-31, v spojení s opravným uznesením z 9. decembra 2002 č.k. 60 Cb 68/99-59, ktorým bola povinnému S.S.,R.A., Z. K., uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému pohľadávku 699 500,- Sk a náhradu trov konania.

Povinný podal proti exekúcii námietky z dôvodu, že „vymáhaný nárok v tomto prípade nezanikol po vzniku exekučného titulu, ale ešte pred jeho vznikom v roku 1992“, kedy v čase od 7. júla do 30. novembra 1992 zaplatil oprávnenému celkom 401 300,- Sk. Tiež uviedol, že platobný rozkaz mu nebol, zrejme z dôvodu jeho nesprávneho označenia, ani doručený a že podal návrh na obnovu konania vedeného pod sp.zn. 60 Cb 68/99.

Exekučný súd na prejednanie námietok povinného nenariadil pojednávanie. Uvedeným postupom ale povinnému neodňal možnosť konať pred súdom, pretože v čase jeho rozhodnutia tu neboli žiadne skutkové okolnosti, ktoré by sa museli zisťovať procesným dokazovaním vykonávaným na pojednávaní. Pred rozhodnutím o námietkach proti exekúcii, v ktorých sa tvrdilo, že k čiastočnému splneniu dlhu došlo pred vydaním exekučného titulu, nebolo potrebné vykonať dokazovanie, či záväzok povinného sčasti zanikol splnením. Relevancia prípadného zistenia o čiastočnom splnení dlhu sa skončila vydaním platobného rozkazu, ktorý sa stal podkladom pre exekúciu.

Na tom nič nemení, že exekučný súd v odôvodnení svojho uznesenia z 20. júna 2006 č.k. 3 Er 766/2005, EX 1249/2005-49, ktorým zamietol námietky povinného, nenáležite uviedol, že tak rozhodol majúc za to, že „povinný nepreukázal, že ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie zaplatil vymáhanú pohľadávku oprávnenému (nedoložil súdu doklad o zaplatení pohľadávky).“ Postupoval totiž správne, ak neprihliadol na povinným tvrdený zánik pohľadávky pred vydaním exekučného titulu, a to bez ohľadu na to, z akého dôvodu tak urobil.

Ak teda exekučný súd zamietol námietky povinného proti exekúcii bez nariadenia pojednávania, rozhodol správne a uvedenému účastníkovi svojím rozhodnutím neodňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd, súc viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane ich obsahového vymedzenia, neskúmal správnosť rozhodnutia exekučného súdu z iných dôvodov dovolateľom nenamietaných.

Z týchto dôvodov dovolací súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zamietol podľa § 243b ods. 1, časť vety pred bodkočiarkou O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.

Dovolací súd neuložil povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní povinnému, ktorý podal podnet na mimoriadne dovolanie (§ 148a ods. 2 O.s.p.), pretože oprávnený nepodal návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2008

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: